

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. J. K., D.**, zastúpeného advokátom JUDr. E. K., I. proti žalovanému: **Ing. D. D., J.** zastúpeného advokátskou kanceláriou I. A.s. r. o., F., IČO: X., **o nariadenie predbežného opatrenia**, na dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. mája 2012, č. k. 21 Cob 79/2012-71, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 25. mája 2012 č. k., 21 Cob 79/2012-71 **o d m i e t a .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia dovolacieho konania v sume 79,58 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu vedeného v P. B., a. s., č. ú. X. do troch dní.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Piešťany uznesením zo dňa 29. februára 2012 č. k. 4 Cb 9/2012-20 nariadil predbežné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa úkonov, ktorými by odplatne alebo bezodplatne previedol, daroval, vložil do základného imania obchodných spoločností alebo do majetku iných právnických osôb, alebo zaťažil obchodný podiel v spoločnosti F. F., s. r. o., IČO X., so sídlom D., ktorého je vlastníkom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej – o nahradenie prejavu vôle. Žalobcovi uložil povinnosť, aby do 30 dní od doručenia uznesenia podal návrh na začatie konania proti žalovanému o nahradenie prejavu vôle.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal nariadenia predbežného opatrenia tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia, z dôvodov uvedených v podanom návrhu. Ďalej uviedol, že žalobca sa predbežným opatrením domáhal obmedzenia dispozičného oprávnenia žalovaného (ako vlastníka) k jeho obchodnému podielu v obchodnej spoločnosti,

ktorým petitom je súd pri svojom rozhodovaní viazaný. Uviedol, že vychádzal z obsahu spisového materiálu a z dôvodov uvedených žalobcom v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a dospel k záveru, že žalobca osvedčil nárok, ktorému má byť predbežným opatrením poskytnutá ochrana, ako aj to, že žalobca osvedčil nebezpečenstvo ujmy bezprostredne hroziacej tomuto nároku (osvedčil dôvodnosť svojej obavy). Poukázal na to, že pre nariadenie predbežného opatrenia zákon alternatívne vyžaduje splnenie dvoch predpokladov; prvým z nich je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov, druhým je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Ďalej poukázal na to, že charakteristickým znakom predbežného opatrenia je jeho predbežný (dočasný) charakter, t. j. upravujú sa ním pomery, alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá vo veci samej konečné rozhodnutie. Nariadením predbežného opatrenia žalobca nenadobúda právo, o ktorom bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej, ale je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Súd prvého stupňa odkázal na vykonanie dokazovania oboznámením sa s obsahom spisového materiálu a dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodný v celom rozsahu. Poukázal na ust. § 76 ods. 4 O. s. p. s tým, že sa stotožňuje so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Trnave ako súd odvolací napadnutým uznesením rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, keď sa stotožnil s názorom, vyjadreným v odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa a poukázal ďalej na to, že osvedčenie nároku žalobcu vyplýva z ustanovenia článku 10 bodu 3 spoločenskej zmluvy obchodnej spoločnosti F. F., s. r. o., ktoré v súlade so zmluvnou voľnosťou, zakotvenou okrem iného v § 115 Obch. zák., upravuje predkupné právo spoločníkov na obchodný podiel spoločníka (prednostné právo na prevzatie – nadobudnutie obchodného podielu), ako aj z uplatnenia tohto práva žalobcom na základe ponuky žalovaného, ktoré v konaní nebolo spochybnené. Správnosť spôsobu, prípadne rozsahu uplatnenia tohto práva v súdnom konaní žalobcom môže byť v danom štádiu konania sporným, nie však zjavne bezúspešným, a ako otázka prevažne hmotnoprávneho charakteru bude riešená v konaní o veci samej. V odôvodnení uviedol, že žalobca v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia poukazoval na to, že žalovaný listom zo dňa 20. 04. 2010 vyzval ostatných spoločníkov F. F., s. r. o., na uplatnenie predkupného práva na jeho obchodný podiel, za ktorý požadoval odplatu vo výške 1 161 787,-- eur. Žalobca si svoje predkupné právo na obchodný podiel žalovaného

uplatnil listom zo dňa 24. 06. 2010, ktorý podľa názoru žalobcu predstavuje akceptáciu oferty žalovaného, v dôsledku ktorej medzi účastníkmi vznikla písomná dohoda o prevode obchodného podielu. Žalovaný napriek tomu informoval žalobcu o svojom nezáujme obchodný podiel previesť z dôvodu zmeny okolností a pomerov v spoločnosti a až listom zo dňa 11. 01. 2012 žalobcu opätovne vyzval na uplatnenie predkupného práva, pričom odplatu za svoj obchodný podiel už určil vo výške 2 700 000,-- eur. Súčasne vo výzve žalobcu upozornil na skutočnosť, že v prípade neuplatnenia predkupného práva môže svoj obchodný podiel v spoločnosti previesť na tretiu osobu, z čoho je zrejmé, že žalovaný má záujem predať svoj obchodný podiel tretej osobe, hoci je to v rozpore s dohodou o prevode obchodného podielu na žalobcu, ktorá už bola uzatvorená. Žalobca sa obáva, že prípadným prevodom obchodného podielu na tretiu osobu by bolo znemožnené jeho nadobudnutie žalobcom, pričom súčasne by žalobcovi vznikla škoda vo výške rozdielu medzi aktuálnou cenou obchodného podielu 2 700 000,-- eur a cenou 1 161 787,-- eur, ktorú akceptoval na základe pôvodnej výzvy. Žalobca sa v konaní o veci samej hodlá domáhať nahradenia prejavu vôle žalovaného vo vzťahu k uzatvoreniu zmluvy o prevode obchodného podielu s obsahom dojednaným ofertou a jej akceptáciou, prípadne aj náhrady škody, pričom prevodom obchodného podielu na tretiu osobu by sa pozícia žalobcu vo vzťahu k výkonu súdneho rozhodnutia značne sťažila.

Odvolačí súd ďalej uviedol, že charakter uplatneného nároku, smerujúceho k nadobudnutiu obchodného podielu žalovaného a nespochybný záujem žalovaného previesť svoj obchodný podiel na tretiu osobu (potvrdený aj obsahom odvolania) súčasne bez ďalšieho osvedčujú naliehavosť potreby nariadenia predbežného opatrenia z dôvodu existencie obavy z ohrozenia výkonu možného súdneho rozhodnutia vo veci samej.

V odôvodnení reagoval na námietku žalovaného, keď skonštatoval, že v konečnom dôsledku návrh na nariadenie predbežného opatrenia obsahuje všetky podstatné náležitosti vyžadované zákonom, je určitý a zrozumiteľný a jeho nedostatkom nie je ani absencia údajov o výške zábezpeky na náhradu ujmy vzťahujúceho sa nepochybne na predbežné opatrenia, smerujúce proti porušovaniu alebo ohrozovaniu práva duševného vlastníctva (§ 76 ods. 1 písm. h/ O. s. p.).

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný. Navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušiť, vec vrátiť súdu prvého stupňa

na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ust. § 237 písm. f/ O. s. p. V dovolaní uviedol, že

- súd porušil ustanovenia § 75 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 43 O. s. p., keď nevyzval žalobcu k doplneniu návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ktorý zjavne neobsahoval zákonom predpísané náležitosti, keď podľa názoru dovolateľa presne a jednoznačne uvedený právny úkon a obsah právneho úkonu, ktorého nahradenia sa bude návrhom na začatie konania navrhovateľ domáhať, je kľúčovým z hľadiska posúdenia dôvodnosti nariadenia predbežného opatrenia. Podmienky dôvodnosti návrhu na vydanie predbežného opatrenia nie sú dostatočné, návrh neobsahuje odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej škody, z návrhu nie je zrejmé, čoho sa bude navrhovateľ vo veci samej domáhať,

- výrok 2 je neurčitý, nezrozumiteľný a nepreskúmateľný vo všeobecnosti, ako aj vo vzťahu k návrhu na vydanie predbežného opatrenia, a teda výrok 2 nebol spôsobilý vyvolať žiadne právne účinky, keď nie je jasné, či sa bude žalobca domáhať len „nahradenia prejavu vôle“ alebo sa bude domáhať „nahradenia prejavu vôle a náhrady škody.“ Žalobca bol povinný preukázať, že „...uplatňovanie nároku vo veci samej obstojí, že z jeho strany nejde o šikanózne, resp. zrejme bezúspešne uplatňovanie práva.“ Táto neurčitosť formulácie návrhu vo veci samej mala viesť súd k tomu, aby postupoval podľa § 75 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 43 O. s. p. Z dôvodu neurčitosti výroku 2 mal žalobca možnosť, aby podal akýkoľvek návrh na začatie konania vo veci samej, t. j. konania o nahradenie prejavu vôle, dokonca i taký, ktorý by vôbec nesúvisel s nariadeným predbežným opatrením. Žalovaný konštatuje, že súd svojím procesným postupom porušil príslušné ustanovenia O. s. p., čím odňal možnosť žalovanému riadne obhajovať svoje práva v konaní,

- odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí opomenul vysporiadať s argumentáciou, ktorú predkladal žalovaný v odvolaní, najmä prečo argumentáciu, ktorá sa týka nedostatku náležitostí v podanom návrhu na vydanie predbežného opatrenia, zmätočnosti, neurčitosti a nejasnosti, pokiaľ ide o špecifikáciu návrhu vo veci samej – nedostatok pri určení právneho úkonu, ktorého sa má týkať nahradenie vôle, ako aj nedostatok v obsahu takéhoto úkonu, zmätočnosti tvrdení žalobcu, uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nedostatok zdôvodnenia návrhu na náhradu škody, nebral do úvahy a považoval ju za bezpredmetnú,

- súdu vôbec neprináležalo vydať rozhodnutie o nariadení predbežného opatrenia, keďže návrh na nariadenie predbežného opatrenia bol neurčitý a zmätočný. Pri nariadovaní predbežného opatrenia nebolo ustálené, čoho sa chce žalobca domáhať návrhom vo veci samej. Tým, že súd konal a rozhodol o nariadení predbežného opatrenia (namiesto toho, aby

vyzval žalobcu na opravu návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tak, ako mu to prikazuje § 75 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 43 O. s. p.) a vôbec neustálil, čoho sa bude žalobca návrhom na začatie konania domáhať, odňal odporcovi možnosť riadne konať pred súdom.

Žalobca navrhol dovolanie zamietnuť z dôvodu, že dovolacie dôvody uvedené dovolateľom nie sú dané.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) preskúmal vec v zmysle ust. § 242 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 243a ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že z hľadiska prípustnosti dovolania neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu upravuje ustanovenie § 237 a § 239 O. s. p.

Podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa ust. § 239 ods. 1, 2 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa. Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky. Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolateľ podal dovolanie proti rozhodnutiu súdov o predbežnom opatrení, pre ktorý dôvod dovolanie v zmysle § 239 O. s. p. nie je prípustné.

Dovolateľ prípustnosť dovolania odvodzuje z písm. f/ § 237 O. s. p., podľa ktorého sa posudzuje odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom postupom súdu. Dovolateľ odvodzuje odňatie možnosti konania pred súdom neodstránením väd podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia žalobcom, neurčitosťou, nezrozumiteľnosťou a nepreskúmateľnosťou výroku 2 uznesenia súdu prvého stupňa, nepreskúmateľnosťou odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

Dovolací súd skúmal prípustnosť dovolania z dôvodov uvedených dovolateľom v dovolacom podaní.

Podľa ust. § 167 ods. 1, 2 O. s. p., ak zákon neustanovuje inak, rozhoduje súd uznesením. Uznesením sa rozhoduje najmä o podmienkach konania, o zastavení alebo prerušení konania, o odmietnutí návrhu na začatie konania, o zmene návrhu, o späťvzátí návrhu, o zmieri, o trovách konania, ako aj o veciach, ktoré sa týkajú vedenia konania. Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa ust. § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa ust. § 211 ods. 2 O. s. p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dôvodom, zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je taký vadný postup súdu v občianskom súdom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva, priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/

O. s. p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom a týmto postupom odňal účastníkovi konania procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Napríklad môže ísť o právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

Pri skúmaní uvedeného dôvodu dovolania, odňatia možnosti konať pred súdom, dovolací súd zistil, že ani tento dôvod v zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p. V zmysle citovaného ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. musia byť súčasne splnené obidve určené zákonné podmienky, a to vadný postup súdu v konaní a súčasne odňatie možnosti konať účastníkovi pred súdom týmto vadným konaním súdu. V danej veci neboli splnené podmienky prípustnosti dovolania z uvedeného dôvodu stanoveného ust. § 237 písm. f/ O. s. p., nakoľko nenastala situácia, ktorá by bránila žalovanému riadne v zmysle zákona postupovať v spore v zmysle účastníkom konania priznaných procesných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto dôvodu nie je možné konštatovať nemožnosť prístupu žalovanému k spravodlivému konaniu a rozhodnutiu vo veci.

V zmysle ust. § 237 písm. f/ O. s. p., na ktorý dovolací dôvod sa žalobca odvoláva, sa posudzuje postup konajúceho súdu na ktoromkoľvek stupni konania, ktorý je v rozpore s platnou právnou úpravou postupu v danej konkrétnej veci a ktorým by účastníkovi mohlo byť bránené v jeho zákonnej možnosti uplatniť alebo brániť svoje právo v súdnom konaní. V danej veci nebol dovolacím súdom zistený taký postup odvolacieho súdu, ktorého následkom by bolo poškodenie práv účastníka konania, resp. bránenie účastníkovi konať v zmysle zákona v odvolacom konaní. Postup odvolacieho konania v odvolacom konaní zavŕšený vynesением uznesenia, jeho písomným vypracovaním a obsahom zodpovedá zákonnej úprave Občianskeho súdneho poriadku a obsahovo spĺňa citované ust. § 167, § 157 ods. 2 v spojení s ust. § 211 ods. 2 O. s. p. Subjektívny pocit účastníka konania a jeho názor na rozsah a obsah písomného vyhotovenia rozhodnutia, najmä ak ide o účastníka konania, ktorý nebol v konaní úspešný, nie je zhodný s objektívnym zhodnotením formálnych náležitostí rozhodnutia upravených zákonom. Procesný postup súdov v obidvoch stupňoch prebiehal v zmysle právnej úpravy Občianskeho právneho poriadku, na ktoré konkrétne ustanovenia zákona súdy odkazovali a citovali ich, a umožňoval žalovanému zúčastniť sa na všetkých úkonoch prvostupňového a odvolacieho súdu. Zo skutočnosti neúčinného

bránenia svojho práva, ktorá skutočnosť viedla k neúspech žalovaného v konaní vo veci nariadenia predbežného opatrenia, nemožno bez ďalšieho vyvodzovať odňatie možnosti účastníka konať pred súdom. Postupom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nebola odňatá možnosť konať žalovanému pred súdom, a preto v danej veci nebola splnená podmienka prípustnosti podania dovolania podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p.

Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný dovolaním napadol také uznesenie, proti ktorému dovolanie nie je prípustné, a preto dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 4 prvá veta O. s. p. odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 243b ods. 4, § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že v dovolacom konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov dovolacieho konania, za jeden úkon právnej pomoci (vyjadrenie k dovolaniu) vo výške 58,69 Eur, režijný paušál 7,63 Eur, 20% DPH 13,26 Eur, spolu 79,58 Eur v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. a/, § 14 ods. 1 písm. e/ a § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších zmien.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. októbra 2012

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová